

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ХЕМИКАЛИЈАМА

Члан 1.

У Закону о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 92/11), назив поглавља II. мења се и гласи:

„II. ОВЛАШЋЕЊА МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ”.

Члан 2.

Члан 5. брише се.

Члан 3.

У члану 6. ст. 2. и 3. бришу се.

Члан 4.

У члану 30. став 5. брише се.

Досадашњи став 6. постаје став 5.

Члан 5.

Члан 48. брише се.

Члан 6.

Члан 61. брише се.

Члан 7.

У члану 67. став 7. брише се.

Члан 8.

У члану 68. став 5. брише се.

Члан 9.

У члану 76. став 2. брише се.

Члан 10.

Члан 81а брише се.

Члан 11.

У члану 82. став 2. брише се.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 12.

У члану 86. став 3. мења се и гласи:

„Инспекције из става 2. овог члана међусобно сарађују, односно међусобно се обавештавају о предузетим мерама, размењују информације,

пружају непосредну помоћ и предузимају заједничке мере и активности значајне за спровођење надзора. ”

Члан 13.

Члан 87. брише се.

Члан 14.

У члану 88. став 2. брише се.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 15.

У члану 6. став 1, члану 7. ст. 2. и 3, члану 10. став 4, члану 11. став 3, члану 15. став 3, члану 16. став 6, члану 17. став 2, члану 18. ст. 1. 2, члану 19. ст. 3, 4. и 5, члану 20. став 5, члану 26. ст. 2. и 3, члану 30, члану 31. ст. 2. 3. и 5, члану 33. став 2, члану 34. став 3, члану 35. став 3, члану 36. ст. 2. и 3, члану 38. ст. 3. и 4, члану 39. став 3, члану 40. ст. 1, 2. и 6, члану 41, члану 42. став 2, члану 43. став 1, члану 45, члану, 46. ст. 3.и 4, члану 49. ст. 1. и 3, члану 53. ст. 1, 2, 3, 4 и 5, члану 54, члану 55. ст. 2, 3, и 5, члану 56. ст. 1, 3, и 4, члану 57. ст. 1, члану 58, члану 59, члану 60. став 4, члану 63. став 3, члану 65. став 5, члану 67. ст. 1. и 4, члану 68. став 2, члану 70. став 1, члану 72. став 3, члану 73. ст. 3, 4. и 5, члану 74. ст. 1. и 4, члану 75. ст. 1. и 2, члану 76. став 1, члану 77. ст. 1. и 2, члану 78. ст. 1. и 2, члану 81. ст. 1.и 4, члану 82, члану 83. ст. 1, 2 и 3, члану 84. ст. 1, 3. и 4, члану 85. ст. 1, 2. 3, 4 и 5, члану 89. став 3, члану 97. тач. 11), 17), 24) и 26), члану 98. тач. 1), 8), 9), 10), 11), 12), 13) и 15), члану 99. ст. 1. и 2. реч: „Агенција” у одређеном падежу, замењује се речима: „министарство надлежно за заштиту животне средине”, у одговарајућем падежу.

Члан 16.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је члан 97. тачка 9. Устава Републике Србије према коме Република Србија уређује и обезбеђује систем заштите и унапређења животне средине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ПОСТИЖУ

Закон о хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 92/11) је један од закона који је припремљен у поступку усклађивања домаће легислативе са прописима Европске уније који ову област уређује кохерентно и целовито. Закон је конципиран тако да садржи 15 поглавља: Основне одредбе, Агенција за хемикалије, Интегрисано управљање хемикалијама, Класификација, паковање, обележавање и складиштење хемикалија, Саветник за хемикалије, Интегрални регистар хемикалија, Ограничења и забране производње, стављања у промет и коришћења хемикалија, Увоз и извоз одређених опасних хемикалија, Дозволе за обављање делатности стављања у промет и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија, Детергенти, Систематско праћење хемикалија, Доступност података, Надзор, Казнене и Прелазне и завршне одредбе.

Агенција за хемикалије је основана као јавна агенција Одлуком о оснивању Агенције за хемикалије („Службени гласник РС”, број 78/09). Ова одлука донета је на основу члана 5. став 1. Закона о хемикалијама („Службени гласник РС”, број 36/09) и члана 9. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС”, бр. 18/05 и 81/05-исправка). Такође, Законом о јавним агенцијама прописано је да права оснивача у име Републике Србије врши Влада ако посебним законом није што друго одређено (члан 8).

Агенција има својство правног лица које стиче уписом у судски регистар (тачка 3. Одлуке о оснивању Агенције за хемикалије).

Агенција у оквиру свог делокруга врши следеће послове државне управе као поверене послове (тачка 5. Одлуке), и то:

- 1) доноси подзаконске прописе за спровођење Закона о хемикалијама и Закона о биоцидним производима;
- 2) доноси Списак класификованих супстанци;
- 3) доноси решења о упису хемикалије у Регистар хемикалија и води тај регистар;
- 4) води Интегрални регистар хемикалија;
- 5) објављује листе супстанци које изазивају забринутост;
- 6) спроводи поступак претходног обавештења и поступак добијања сагласности на основу претходног обавештења за увоз и извоз одређених опасних хемикалија;
- 7) издаје дозволе за обављање делатности промета и дозволе за коришћење нарочито опасних хемикалија;
- 8) издаје одобрења за коришћење сурфактанта у детергенту;
- 9) израђује и спроводи пројекте којима се прати да ли се хемикалије стављају у промет и користе на такав начин да немају штетан утицај по здравље људи, животну средину и имовину;

- 10) објављује листе активних супстанци у биоцидном производу;
- 11) доноси решења о упису биоцидног производа у Привремену листу за достављање техничког досијеа;
- 12) издаје одобрења за стављање у промет биоцидног производа;
- 13) се стара о процени техничког досијеа биоцидног производа;
- 14) припрема годишње декларације о производњи, преради и коришћењу хемикалија са листа прописаних законом којим се уређује забрана развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и његово уништавање, као и годишње декларације о производњи дискретних органских супстанци и обавља друге послове у складу са тим законом.

Агенција је оснивањем преузела од Министарства животне средине и просторног планирања потребан број запослених, права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архивску грађу и регистратурски материјал коме није истекао рок чувања - који су Агенцији били потребни за обављање послова из њеног делокруга са стањем на дан 31. децембра 2009. године.

Агенција обавља послове државне управе који се односе на биоцидне производе хемикалијама („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 92/11).

Циљ доношења овог закона јесте увођење нових стандарда у управљању хемикалијама. Наведени циљеви биће најефикасније остваривани преко Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине, у оквиру унутрашње организационе јединице која је у његовом саставу, него преко Агенције за хемикалије.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. измењен назив поглавља II овог закона.

У члану 2. брисана је надлежност Агенције за хемикалије.

У члану 3 брисана је надлежност Агенције за хемикалије у погледу прописивања накнада, као и вршење поверених послова у области управљања хемикалијама.

У чл. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. и 11. брисане су накнаде које су приход Агенције.

У члану. 12, 13. и 14. прецизиран је инспекцијски надзор и брисан је надзор над радом Агенције.

У члану 15. извршено је терминолошко усаглашавање.

У члану 16 прописано је ступање на снагу закона.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Одређивање проблема које закон треба да реши

Овај закон је конципиран тако да обрађује питања функционисања Агенције за хемикалије и плаћања накнада за управљање хемикалијама. Функционисање Агенције као регулаторног тела за управљање хемикалијама сагледано је са становишта праксе у другим земљама и могућности вршења јавних овлашћења Агенције у другом организационом облику.

При предлагању решења којим се мења статус Агенције за хемикалије узети су примери постојеће праксе у другим земљама: Словенија (Уред за управљање хемикалијама), Пољска (Биро за хемикалије), Словачка (Центар за супстанце и препарате), Шведска (Шведска агенција за хемикалије) и др.

Циљ који се постиже

Основни циљ доношења овог закона је успостављање, одржавање и унапређивање јединственог система управљања хемикалијама на територији Републике Србије, осигурање високог нивоа заштите здравља људи и животне средине као и побољшање слободног промета хемикалијама са земљама ЕУ и другим земљама, осигуравајући конкурентност привреде, а подстичући развој безбеднијих алтернатива.

Да ли су разматране друге могућности за решавање проблема?

Друге могућности нису разматране с обзиром да је и до сада ова област била уређена законом. Ова област је законски решена у свим земљама Европе, а и шире.

Зашто је доношење закона најбоље решење проблема?

ЕУ прописи не прецизирају на који начин треба да се организују надлежности државних органа који су задужени за имплементацију правних тековина ЕУ, под условом да су надлежности јасно одвојене и не спречавају потпуну имплементацију. Међутим, почетак процеса апроксимације обезбеђује јединствену могућност за преглед постојећег институционалног уређења и разматра могућности побољшања учинка.

Послове Агенције за хемикалије ће вршити Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине чиме ће се обезбедити ефикасније спровођење Закона о хемикалијама и Закона о биоцидним производима.

На кога ће и како утицати решења предложена у закону?

Закон ће имати позитиван утицај на:

1) самосталност обављања послова управљања хемикалијама преко организационих облика државне управе на које се примењује Закон о државној управи, без поверавања послова државне управе другим правним лицима (јавна агенција).

2) правна лица и предузетнике који се баве производњом, прометом хемикалија.

Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима?

Примена овог закона не изазива нове трошкове грађанима, привреди, посебно малим и средњим предузећима.

Да ли позитивни ефекти доношења закона оправдавају трошкове његове примене?

Ефекти доношења овог закона оправдавају трошкове његове примене јер се његовим доношењем обезбеђује делотворније, рационалније и економичније задовољавање сврхе обављања послова државне управе, односно вршења јавних овлашћења које је до сада имала Агенција за хемикалије

Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Доношење овог закона утицаће на укидање накнада за издавање решења, одобрења и лиценци у области управљања хемикалијама. Уместо накнада за издавање управних аката подносиоци захтева плаћаће административне таксе, чији ће износи бити прописани посебним законом о административним таксама.

Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

Јавна расправа о Нацрту закона није спроведена по посебном програму јавне расправе Владе.

Које ће мере током примене закона бити предузете да би се остварили разлози доношења закона?

1) укидање Агенције за хемикалије као регулаторног тела и преузимање послова Агенције, запослених, права, обавеза, предмета, опреме, средства за рад и архивску грађу и регистратурског материјала коме није истекао рок чувања;

2) организацију послова управљања хемикалијама у Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине кроз уређивање унутрашње организације у којој ће се обављати ти послови.

V. СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона обезбеђена су средства у буџету Републике Србије за обављање послова управљања хемикалијама. Функционисање вршења послова обезбедиће се преузимањем послова и средстава Агенције за хемикалије преласком запослених на тим пословима, ради обављања предметних послова.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊА ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТПКУ

Сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст) предлаже се доношење закона по хитном поступку, с обзиром да би недоношење закона по наведеном поступку могло да проузрокује штетне последице у погледу економичног и ефикасног вршења послова управљања хемикалијама.

С обзиром на комплексност и повезаност материје доношењем закона по хитном поступку обезбеђују се законодавни, организационо-институционални и други услови за функционисање система управљања хемикалијама у Републици Србији.

VII. РАЗЛОЗИ ЗА РАНИЈЕ СТУПАЊЕ НА СНАГУ ЗАКОНА

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”. Нарочито оправдани разлог за раније ступање на снагу овог закона, у смислу члана 196. Устава Републике Србије, састоји се у потреби да се обезбеде неопходни услови за ефикасно вршење послова управљања хемикалијама.